Влада на Република Северна Македонија
Генерален секретаријат

Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Sekretariati i përgjithshëm

Извештај
за финансирање на програмски активности на здруженија и фондации од Владата на Република Северна Македонија, органите на државна управа и единиците на локална самоуправа во 2022 година

Raporti
i financimit të aktiviteteve programore të shoqatave dhe fondacioneve nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, organet e administratës shtetërore dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale në vitin 2022

Скопје, јуни 2023

Shkup, qershor 2023

1. ВОВЕД

Цел на Стратегијата на Владата на Република Северна Македонија за соработка со и развој на граѓанското општество 2022-2024 е обезбедување на поттикнувачка и одржлива околина во која функционира и се развива граѓанското општество што овозможува динамични, независни, активни и одржливи граѓански организации коишто придонесуваат во зајакнување на демократското управување, ги рефлектираат интересите и потребите на граѓаните и се вклучуваат во структурен дијалог за унапредување на општеството. Еден од приоритетите на оваа стратегија е унапредување на системот на државно финансирање на граѓанските организации.

Финансирањето на граѓанските организации од Буџетот на Република Северна Македонија уредено е во Законот за здруженија и фондации и во Законот за игрите на среќа и за забавните игри. Други закони во кои е дадена можноста за финансиска поддршка на граѓанските организации се: Законот за животната средина, Законот за културата, Законот за спортот, Законот за заштита на потрошувачите, Законот за социјалната заштита, Законот за инвалидски организации, Законот за Црвениот крст на Република Македонија, Законот за јавно здравје, Законот за заштита и спасување, Законот за правата на заедниците кои се помалку од 20% од населението во Република Северна Македонија и др. Средствата од Буџетот наменети за финансирање на активности на граѓанските организации се предвидени во буџетската ставка 463-Трансфери до невладини организации, меѓутоа класификацијата на расходи каде е содржано расчленувањето на 463, содржи потставки преку кои се поддржани и политички партии, месни заедници, спортски федерации итн. Буџетската ставка 463 не е единствената преку која се поддржани граѓанските организации. Одредени органи на државната управа распределуваат средства преку ставката 464-Разни трансфери, но анализата на трошењето на овие средства е отежната поради отсуство на јавно објавени податоци.

Извештајот за финансирање на програмски активности на здруженија и фондации од Владата на Република Северна Македонија, органите на државна управа и единиците на локална самоуправа во 2022

1. HYRJE

Qëllimi i Strategjisë së Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut për bashkëpunim me dhe zhvillim të shoqërisë civile 2022-2024 është të sigurojë mjedis iniciues dhe të qëndrueshëm në të cilin shoqëria civile funksionon dhe zhvillohet, e cila mundëson organizata të shoqërisë civile dinamike, të pavarura, aktive dhe të qëndrueshme të cilat kontribuojnë në përforcimin e qeverisjes demokratike, reflektojnë interesat dhe nevojat e qytetarëve dhe përfshihen në dialog strukturor për avancimin e shoqërisë. Një nga prioritetet e kësaj strategjie është avancimi i sistemit të financimit shtetëror të organizatave të shoqërisë civile.

Financimi i organizatave të shoqërisë civile nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut është i rregulluar me Ligjin për Shoqatat dhe Fondacionet dhe me Ligjin për Lojërat e Fatit dhe Lojërat Argëtuese. Ligjet tjera që japin mundësi për mbështetje financiare për organizatat e shoqërisë civile janë: Ligji për Mjedisin Jetësor, Ligji për Kulturën, Ligji për Sportin, Ligji për Mbrojtjen e Konsumatorit, Ligji për Mbrojtjen Sociale, Ligji për Organizatat e Invalidëve, Ligji për Kryqin e Kuq të Republikës së Maqedonisë, Ligji për Shëndetin Publik, Ligji për Mbrojtje dhe Shpëtim, Ligji për të Drejtat e Komuniteteve që janë më pak se 20% e Popullsisë në Republikën e Maqedonisë së Veriut etj. Mjetet nga Buxheti të dedikuara për financimin e aktiviteteve të organizatave të shoqërisë civile parashikohen në normën buxhetore 463-Transferet për organizatat joqeveritare, por klasifikimi i shpenzimeve, i cili përmban ndarjen 463, përmban nën-norma përmes të cilëve përkrahen edhe partitë politike, bashkësitë lokale, federatat sportive etj. Norma buxhetore 463 nuk është e vetmja përmes të cilës mbështeten organizatat e shoqërisë civile. Organe të caktuara të administratës shtetërore shpërndajnë mjete përmes normës 464-Transfere të ndryshme, por analiza e shpenzimit të këtyre mjeteve është e vështirë për shkak të mungesës së të dhënave të publikuara.

Raporti për financimin e aktiviteteve programore të shoqatave dhe fondacioneve nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, organet e administratës shtetërore dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale në vitin

година е подготвен врз основа на писмени известувања од органите на државна управа и единиците на локална самоуправа. Извештајот не содржи податоци за Министерството за надворешни работи, Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој, Фондот за иновации и технолошки развој, Град Скопје и 8 општини: Боговиње, Липково, Маврово и Ростуше, Росоман, Сарај, Сопиште, Чаир и Шуто Оризари, кои не одговорија на барањето на Генералниот секретаријат на Владата од 24.2.2023 година.

2022 është përgatitur në bazë të njoftimeve me shkrim nga organet e administratës shtetërore dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale. Raporti nuk përmban të dhëna për Ministrinë e Punëve të Jashtme, Agjencinë për Mbështetje Financiare të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Fondin për Inovacion dhe Zhvillim Teknologjik, Qytetin e Shkupit dhe 8 komunat: Bogovinë, Likovë, Mavrovë dhe Rostushë, Rosoman, Saraj, Sopishte, Çairi dhe Shuto Orizari, të cilët nuk iu përgjigjën kërkesës së Sekretariatit të Përgjithshëm të Qeverisë së datës 24.2.2023.

Согласно добиените известувања, во 2022 година доделени се вкупно 994.454.416 денари финансиска поддршка за 2.550 проекти/програми на здруженија и фондации, што претставува 7,93% од вкупните приходи на граѓанските организации во 2022 година[1]. 62,8% од средствата (624.186.830 денари) се доделени по пат на јавен оглас, а 37,2% (370.267.586 денари) се доделени во постапка без јавен оглас.

Në përputhje me njoftimet e pranuara, në vitin 2022 janë ndarë gjithsej 994.454.416 denarë mbështetje financiare për 2.550 projekte/programe të shoqatave dhe fondacioneve, që paraqet 7,93% të të hyrave të përgjithshme të organizatave të shoqërisë civile në vitin 2022. 62,8% të mjeteve (624.186.830 denarë) janë ndarë me shpallje publike, ndërsa 37.2% (370.267.586 denarë) janë ndarë në procedurë pa shpallje publike.

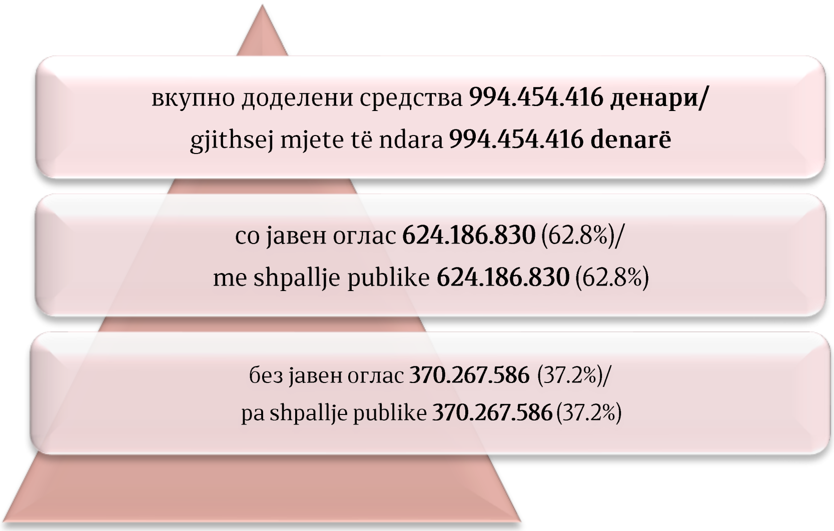

Од вкупно доделените средства, 700.248.608 денари (70,42%) се доделени од централниот буџет, како финансиска поддршка за 732 проекти/програми на

Nga gjithsej mjetet e ndara, 700.248.608 denarë (70,42%) janë ndarë nga buxheti qendror, si mbështetje financiare për 732 projekte/programe të shoqatave dhe

[1] Согласно Отворените податоци на Централен регистар на Република Северна Македонија- Статистички билтен (проверено на 25.5.2023 година на https://www.crm.com.mk/mk/otvoreni-podatotsi/statistichki-bilten?t=1&v=0&y=2022&ortg=14) субјектите регистрирани во организационен облик 10.0 Општествени организации, фондации и здруженија на граѓани, во 2022 година оствариле вкупно приходи од 12.538.935.888 денари/
Në përputhje me të dhënat e hapura të Regjistrit Qendror të Republikës së Maqedonisë së Veriut - Buletini Statistikor (kontrolluar më 25.5.2023 në https://www.crm.com.mk/mk/otvoreni-podatotsi/statistichki-bilten?t=1&v=0&y=2022&ortg=14) subjektet e regjistruara në formë organizative 10.0 Organizatat shoqërore, fondacionet dhe shoqatat e qytetarëve, në vitin 2022 kanë realizuar të hyra të përgjithshme prej 12.538.935.888 denarë.

здруженија и фондации, а 294.205.808 денари (29,58%) се доделени од буџетот на единиците на локална самоуправа (без Градот Скопје и 8 општини што не доставија известување) како финансиска поддршка за 1.818 проекти/програми на здруженија и фондации.

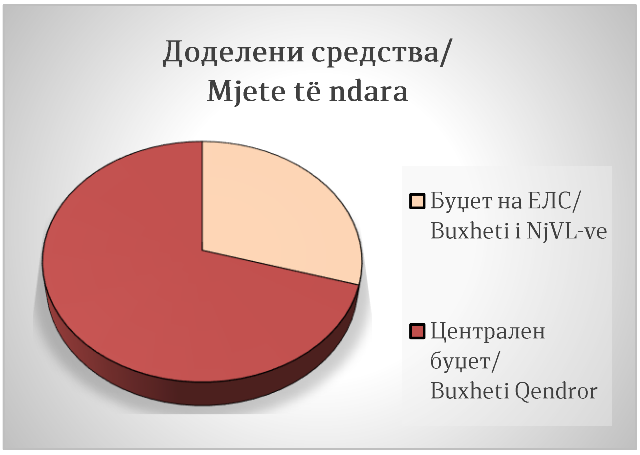

2. Финансиска поддршка на здруженија и фондации во 2022 година од Владата и органите на државна управа

Во 2022 година финансиска поддршка на здруженија и фондации на централно ниво доделиле: Владата на Република Северна Македонија, Министерство за одбрана, Министерство за правда, Министерство за политички систем и односи меѓу заедниците, Министерство за економија, Министерство за здравство, Министерство за труд и социјална политика, Министерство за локална самоуправа, Министерство за култура, Министерство за животна средина и просторно планирање, Агенција за млади и спорт, Агенција за остварување на правата на заедниците и Фонд на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија.

Во буџетот на останатите органи на државната управа и други органи и организации што имаат јавни овластувања, како што се: Министерство за внатрешни работи, Министерство за финансии, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, Министерство за образование и наука, Министерство за информатичко општество и администрација, Министерство за транспорт и врски,

fondacioneve, dhe 294.205.808 denarë (29,58%) janë ndarë nga buxheti i njësive të vetëqeverisjes lokale (me përjashtim të Qytetit të Shkupit dhe 8 komunave që nuk kanë dorëzuar njoftim) si mbështetje financiare për 1.818 projekte/programe të shoqatave dhe fondacioneve.

2. Mbështetja financiare e shoqatave dhe fondacioneve në vitin 2022 nga Qeveria dhe organet e administratës shtetërore

Në vitin 2022 mbështetje financiare për shoqatat dhe fondacionet në nivel qendror është dhënë nga: Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Sistemit Politik dhe Marrëdhënieve Ndërmjet Bashkësive, Ministria e Ekonomisë, Ministria e Shëndetësisë, Ministria e Punës dhe Politikës Sociale, Politika, Ministria e Vetëqeverisjes Lokale, Ministria e Kulturës, Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor, Agjencia e të Rinjve dhe Sportit, Agjencia për Realizimin e të Drejtave të Bashkësive dhe Fondi i Sigurimit Invalidor dhe Pensional të Maqedonisë së Veriut.

Në buxhetin e organeve të tjera të administratës shtetërore dhe organeve e organizatave të tjera që kanë autorizime publike, siç janë: Ministria e Punëve të Brendshme, Ministria e Financave, Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, Ministria e Arsimit dhe Shkencës, Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës, Ministria e Transportit dhe Lidhjeve, Sekretariati për Çështje Evropiane, Agjencia Kombëtare

Секретаријат за европски прашања, Национална агенција за европски образовни програми и мобилност и Дирекција за заштита и спасување не биле предвидени средства за финансирање на програмски активности на здруженија и фондации.
Во 2022 година од страна на Владата на Република Северна Македонија, органите на државната управа и други органи и организации што имаат јавни овластувања доделени се вкупно 700.248.608 денари финансиска поддршка за 732 проекти/програми на здруженија и фондации, од кои 472.738.871 денари се доделени по пат на јавен оглас, а 227.509.737 денари се доделени во постапка без јавен оглас.

për Programet Arsimore Evropiane dhe për Mobilitet dhe Drejtoria për Mbrojtje dhe Shpëtim, nuk janë siguruar mjete për financimin e aktiviteteve programore të shoqatave dhe fondacioneve.

Në vitin 2022, nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, organet e administratës shtetërore dhe organet e organizatat tjera me autorizime publike janë ndarë gjithsej 700.248.608 denarë mbështetje financiare për 732 projekte/programe të shoqatave dhe fondacioneve, nga të cilat 472.738.871 denarë janë ndarë me shpallje publike, ndërsa 227.509.737 denarë janë ndarë në procedurë pa shpallje publike.

Вкупно доделени средства од ОДУ во 2022 - 700.248.608 денари/
Gjithsej mjete të ndara nga RPA në vitin 2022 - 700.248.608 denarë

Преку јавен оглас - 472.738.871 денари (67.5%)/
Me shpallje publike - 472.738.871 denarë (67.5%)

Без јавен оглас - 227.509.737 денари (32.5%)/
Pa shpallje publike - 227.509.737 denarë (32.5%)

При утврдување на приоритетите за финансирање дел од институциите, меѓу кои: Министерство за правда, Министерство за политички систем и односи меѓу заедниците, Министерство за економија, Министерство за култура, Министерство за животна средина и просторно планирање и Агенција за млади и спорт извршиле консултации со граѓанските организации. Министерството за политички систем и односи меѓу заедниците формираше работна група за изработка на Програмата во која учествуваа два члена од Советот за соработка меѓу Владата и граѓанското општество. Министерството за економија спроведе консултации согласно Законот за заштита на потрошувачи, каде се пропишани активностите на здруженијата за заштита на потрошувачите и основот за усвојување на Националната програма за заштита на потрошувачите, Министерството за култура за секоја дејност од областа на културата има посебни апликации со специфични критериуми за кои се спроведени консултации со граѓанските организации, додека Министерството за животна средина и просторно планирање во соработка со НВО

Gjatë përcaktimit të prioriteteve për financim, disa nga institucionet, ndër të cilat: Ministria e Drejtësisë, Ministria e Sistemit Politik dhe Marrëdhënieve Ndërmjet Bashkësive, Ministria e Ekonomisë, Ministria e Kulturës, Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor dhe Agjencia e të Rinjve dhe Sportit ka realizuar konsultime me organizatat e shoqërisë civile. Ministria e Sistemit Politik dhe Marrëdhënieve ndërmjet Bashkësive ka formuar grup pune për përgatitjen e Programit, në të cilin kanë marrë pjesë dy anëtarë të Këshillit për bashkëpunim ndërmjet Qeverisë dhe Shoqërisë Civile. Ministria e Ekonomisë ka zhvilluar konsultime në përputhje me Ligjin për Mbrojtjen e Konsumatorit, ku përcaktohen aktivitetet e shoqatave për mbrojtjen e konsumatorëve dhe baza për miratimin e Programit Nacional për Mbrojtjen e Konsumatorit, Ministria e Kulturës për çdo veprimtari në fushën e kulturës ka aplikacione të veçanta me kritere specifike për të cilat janë bërë konsultime me organizatat e shoqërisë civile, ndërsa Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor në bashkëpunim me OJQ-në Qendra e Gjelbër Maqedonase organizon çdo vit takim vjetor me organizatat e shoqërisë civile.

Македонски зелен центар секоја година организира годишна средба со граѓанските организации.

Во однос на транспарентноста, во составот на комисиите за евалуација на предлог-проекти во институциите, со исклучок за Министерството за култура, не учествувале претставници на граѓанските организации, меѓутоа одлуките за распределба на средства се транспарентни кај речиси сите институции кои имаат доделено средства во 2022 година и истите се јавно достапни на нивните веб-локации.

Кај сите органи на државната управа, корисниците на средства согласно договорите за реализација на проектите се обврзани да доставуваат годишен наративен и финансиски извештај, со детални податоци за реализација на активностите наведени во проектите, како и докази за наменска искористеност на средствата.

Табела 1: Преглед на доделена финансиска поддршка на здруженија и фондации на централно ниво за 2022 година

Lidhur me transparencën, në përbërjen e komisioneve për vlerësimin e propozim - projekteve në institucione, me përjashtim të Ministrisë së Kulturës, përfaqësues të organizatave të shoqërisë civile nuk kanë marrë pjesë, por vendimet për ndarjen e mjeteve janë transparente, pothuajse në të gjitha institucionet që kanë ndarë mjete në vitin 2022 dhe të njëjtat janë të disponueshme në faqet e tyre të internetit.

Në të gjitha organet e administratës shtetërore, në përputhje me kontratat për realizimin e projekteve, shfrytëzuesit e mjeteve janë të obliguar të dorëzojnë raport vjetor narrativ dhe financiar, me të dhëna të hollësishme për realizimin e aktiviteteve të përcaktuara në projekte, si dhe dëshmi për përdorimin me dedikim të mjeteve.

Tabela 1: Pasqyrë e mbështetjes financiare të dhënë shoqatave dhe fondacioneve në nivel qendror për vitin 2022

Институција/ Institucionet	Вкупно доделени средства / Gjithsej mjetet e ndara	Број на финансирани организации/ Numri i organizatave të financuara	Доделени средства по пат на јавен оглас/ Mjetet e ndara nëpërmjet shpalljes publike	Доделени средства без јавен оглас/ Mjetet e ndara pa shpallje publike
Влада на Република Северна Македонија/ Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut	15.000.000	1	/	15.000.000
Министерство за одбрана/ Ministria e Mbrojtjes	2.150.000	2	/	2.150.000
Министерство за правда/ Ministria e Drejtësisë	1.050.000	7	1.050.000	/
Министерство за политички систем и односи меѓу заедниците/ Ministria e Sistemit Politik dhe e Marrëdhënieve ndërmjet Bashkësive	14.528.000	32	14.528.000	/
Министерство за економија/ Ministria e Ekonomisë	2.000.000	6	2.000.000	/
Министерство за здравство/ Ministria e Shëndetësisë	35.414.565	15	24.719.565	10.695.000

Министерство за труд и социјална политика/ Ministria e Punës dhe e Politikës Sociale	192.780.704	32	192.780.704	/
Министерство за локална самоуправа/ Ministria e Vetëqeverisjes Lokale	14.493.712	4	14.493.712	/
Министерство за култура/ Ministria e Kulturës	130.266.890	441	130.266.890	/
Министерство за животна средина и просторно планирање/ Ministria e Mjedisit Jetësor dhe e Planifikimit Hapësinor	15.300.000	63	15.300.000	/
Агенција за млади и спорт/ Agjencia e të Rinjve dhe e Sportit	275.227.000	117	75.600.000	199.627.000
Агенција за остварување на правата на заедниците/ Agjencia e Realizimit të të Drejtave të Bashkësive	2.000.000	11	2.000.000	/
Фонд на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија/ Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor	37.737	1	/	37.737
Вкупно/ Gjithsej	**700.248.608**	**732**	**472.738.871**	**227.509.737**

Графикон 1: 5 најголеми даватели на финансиска поддршка на здруженија и фондации на централно ниво во 2022 година

Grafiku 1: 5 ofruesit më të mëdhenj të mbështetjes financiare për shoqatat dhe fondacionet në nivel qendror në vitin 2022

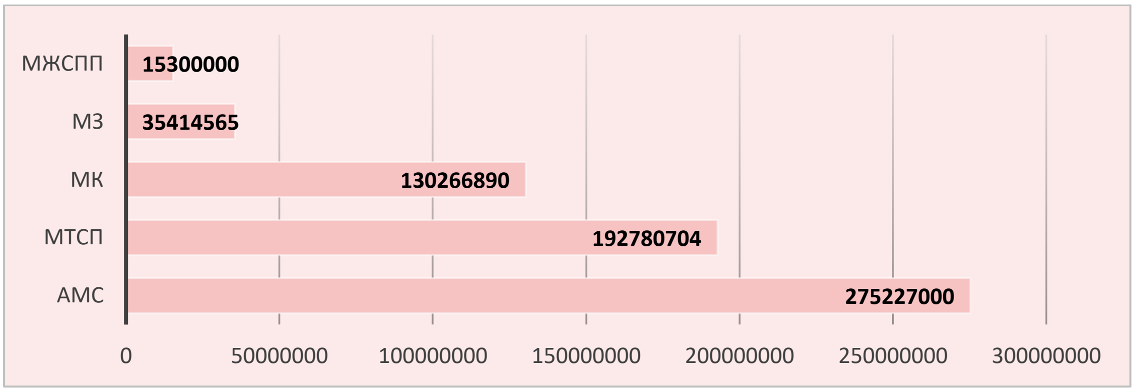

Владата на Република Северна Македонија, со одлука од 9.12.2022 година, одобри средства во износ од 15.000.000 денари на Црвен крст на Република

Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, me vendim të datës 9.12.2022, i ka miratuar Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut mjete në shumë prej

Северна Македонија, како финансиска помош за делување при итни состојби. Во Буџетот за 2023 година не се предвидени средства во ставката 463-Трансфери до невладини организации.

15.000.000 denarësh, si ndihmë financiare për veprim në situata emergjente. Në Buxhetin e vitit 2023 nuk janë paraparë mjete në normën 463 - Transferime tek organizatat joqeveritare.

Министерството за одбрана, согласно член 132 од Законот за одбрана, во 2022 година доделило 2.150.000 денари на Организацијата на резервни офицери на Република Северна Македонија, за реализација на програмски активности за обука на резервни офицери и подофицери и за одбележување на 70 години од нејзиното основање. Во Буџетот за 2023 година на ова министерство предвидени се 2.600.000 денари за финансиска поддршка на Организацијата на резервни офицери на Република Северна Македонија и Здружението Клуб на Генерали.

Ministria e Mbrojtjes, në pajtim me nenin 132 të Ligjit të Mbrojtjes, në vitin 2022 i ka ndarë 2.150.000 denarë Organizatës së Oficerëve Rezervë të Republikës së Maqedonisë së Veriut, për realizimin e aktiviteteve programore për trajnimin e oficerëve dhe të nënoficerëve rezervë dhe për të shënuar 70 vjetorin e themelimit të saj. Në Buxhetin për vitin 2023 të kësaj ministrie janë paraparë 2.600.000 denarë për mbështetje financiare të Organizatës së Oficerëve Rezervë të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Shoqatës së Klubit të Gjeneralëve.

Министерството за правда, согласно член 11 од Законот за бесплатна правна помош, распиша јавен оглас бр.11-581/2 од 25.2.2022 година за доделување финансиски средства за давање на примарна правна помош од страна на овластени здруженија и клиники, при што со решение за избор беа доделени 1.050.000 денари на 7 здруженија.

Ministria e Drejtësisë, në pajtim me nenin 11 të Ligjit të Ndihmës Juridike Falas, publikoi shpallje publike nr. 11-581/2, datë 25.2.2022 për ndarjen e mjeteve financiare për ofrimin e ndihmës juridike parësore nga shoqatat dhe klinikat e autorizuara, gjatë së cilës me aktvendim për përzgjedhje u ndanë 1.050.000 denarë për 7 shoqata.

Министерството за политички систем и односи меѓу заедниците во 2022 година, по пат на јавен оглас, додели 14.528.000 на 32 здруженија. Одлуката за распределба на средствата од Буџетот на Република Северна Македонија за 2022 година наменети за финансирање на програмските активности на здруженија и фондации („Службен весник на РСМ“ бр. 273/22) е донесена од Владата на Република Северна Македонија согласно Програмата за финансирање на програмските активности на здруженијата и фондациите за 2022 година („Службен весник на РСМ“ бр. 217/22 и 273/22). Критериумите и постапката за избор на здруженијата и фондациите беа во согласност Одлуката за критериумите и начинот на распределба и користење на средства за финансирање на програмските активности на здруженија и фондации од Буџетот на Република Северна Македонија („Службен весник на РСМ“ бр.210/22) и Правилникот за работа на Комисијата за распределба на финансиски средства наменети за

Ministria e Sistemit Politik dhe e Marrëdhënieve ndërmjet Bashkësive në vitin 2022, përmes shpalljes publike, ndau 14,528,000 denarë në 32 shoqata. Vendimi për ndarjen e mjeteve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut për vitin 2022 të synuara për financimin e aktiviteteve programore të shoqatave dhe fondacioneve ("Gazeta Zyrtare e RMV-së" nr. 273/22) është sjellë nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut në përputhje me Programin për financimin e aktiviteteve programore të shoqatave dhe fondacioneve për vitin 2022 ("Gazeta Zyrtare e RMV-së" nr. 217/22 dhe 273/22). Kriteret dhe procedura për përzgjedhjen e shoqatave dhe fondacioneve ishin në përputhje me Vendimin për kriteret dhe mënyrën e ndarjes dhe shfrytëzimit të mjeteve për financimin e aktiviteteve programore të shoqatave dhe fondacioneve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut ("Gazeta Zyrtare e RMV-së" nr. 210/22) dhe Rregulloren për punën e Komisionit për ndarjen e mjeteve financiare të synuara për financimin e aktiviteteve programore të shoqatave dhe fondacioneve nga buxheti i Ministrisë së Sistemit

финасирање на програмски активности на здруженија и фондации од буџетот на Министерството за политички систем и односи меѓу заедниците бр.02-1123/1 од 18.11.2022 година. Во составот на Комисијата за евалуација на предлог-проектите не учествуваа претставници на граѓанските организации, иако Министерството упати барање за номинација до Советот за соработка меѓу Владата и граѓанското општество. Во Буџетот за 2023 година на ова министерство предвидени се 20.000.000 денари за финансиска поддршка на здруженија и фондации.

Politik dhe Marrëdhënieve ndërmjet Bashkësive nr. 02-1123/1 datë 18.11.2022. Në përbërjen e Komisionit për vlerësimin e propozim projekteve nuk morën pjesë përfaqësuesit e organizatave të shoqërisë civile, edhe pse Ministria ka dërguar kërkesë për emërim në Këshillin për Bashkëpunim ndërmjet Qeverisë dhe Shoqërisë Civile. Në Buxhetin për vitin 2023 të kësaj ministrie janë paraparë 20.000.000 denarë për mbështetje financiare të shoqatave dhe fondacioneve.

Министерството за економија во 2022 година, по пат на јавен оглас, додели 2.000.000 денари за реализација на програма (проект) на 6 здруженија за заштита на потрошувачите, согласно Програмата за заштита на потрошувачите за периодот 2021-2022 година („Службен весник на РСМ“ бр.12/2021). Огласите за финансиска поддршка беа објавени во два печатени дневни весници и веб-локацијата на министерството. Формирана е Комисија за доделување на финансиски средства која ги разгледува понудите, а постапката за избор се врши согласно правото на учество, содржината на понудата, критериумите за избор и начинот на доставување на понудите објавени во Јавниот оглас. Во Буџетот за 2023 година на ова министерство не се планирани средства за финансирање на програмски активности на здруженија и фондации.

Ministria e Ekonomisë në vitin 2022, përmes shpalljes publike ndau 2.000.000 denarë për realizimin e një programi (projekti) për 6 shoqata për mbrojtjen e konsumatorëve, në përputhje me Programin për mbrojtjen e konsumatorëve për periudhën 2021-2022 (“Gazeta Zyrtare e RMV-së”. nr. 12/2021). Shpalljet për mbështetje financiare janë publikuar në dy gazeta të përditshme dhe në ueb faqen e ministrisë. Është krijuar Komisioni për ndarjen e mjeteve financiare i cili i shqyrton ofertat, ndërsa procedura e përzgjedhjes kryhet në përputhje me të drejtën e pjesëmarrjes, përmbajtjen e ofertës, kriteret e përzgjedhjes dhe mënyrën e paraqitjes së ofertave të publikuara në Shpalljen publike. Në Buxhetin për vitin 2023 të kësaj ministrie nuk janë paraparë mjete për financimin e aktiviteteve programore të shoqatave dhe fondacioneve.

Министерството за здравство во 2022 година додели вкупно 35.414.565,00 денари, од кои 24.719.565 денари по пат на јавен оглас на 14 здруженија, согласно Програмата за заштита на населението од ХИВ („Службен весник на РСМ“ бр.33/22) и 10.695.000 денари без јавен оглас, на Црвен крст на Република Северна Македонија. Приоритетите за финансирање, објавувањето на јавниот оглас и начинот на распределба на средствата од Програмата за заштита на населението од ХИВ ги одредува Националната комисија за заштита од ХИВ, во која членуваат здруженија и претставници на државни институции. Во Буџетот за 2023 година на ова министерство предвидени се 14.569.000 денари за финансиска поддршка на здруженија и фондации.

Ministria e Shëndetësisë në vitin 2022, ka ndarë gjithsej 35.414.565,00 denarë, prej të cilave 24.719.565 denarë përmes shpalljes publike për 14 shoqata, në pajtim me Programin për mbrojtjen e popullsisë nga HIV-ja (“Gazeta Zyrtare e RMV-së” nr. 33/22) dhe 10.695.000 denarë pa shpallje publike, për Kryqin e Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Prioritetet për financimin, publikimin e shpalljes publike dhe mënyrën e ndarjes së mjeteve nga Programi për mbrojtjen e popullsisë nga HIV-ja përcaktohen nga Komisioni Nacional për Mbrojtjen nga HIV-ja, ku bëjnë pjesë shoqatat dhe përfaqësuesit e institucioneve shtetërore. Në Buxhetin për vitin 2023 të kësaj ministrie janë paraparë 14.569.000 denarë për mbështetje financiare të shoqatave dhe fondacioneve.

Министерство за локална самоуправа во 2022 година доделило 14.493.712 денари на 4 граѓански организации, согласно Законот за рамномерен регионален развој, планирани во раздел 191.01, потпрограма ОА-Рамномерен регионален развој, ставка 464-Разни трансфери, за намалување на диспаритетите меѓу и во рамките на планските региони и зголемување на регионалната конкурентност. За реализација на оваа буџетска програма биле предвидени 95.300.000 денари со кои се финансирани вкупно 14 проекти, но само 4 од нив се имплементираат од граѓански организации. По објавен јавен оглас, проектите ги оценува комисија во која членуваат претставници од Министерството за локална самоуправа, Бирото за регионален развој, Министерството за финансии и двајца надворешни експерти.

Ministria e Vetëqeverisjes Lokale në vitin 2022, ndau 14.493.712 denarë për 4 organizata të shoqërisë civile, në përputhje me Ligjin e Zhvillimit të Balancuar Rajonal, të planifikuar në grupin 191.01, nënprogrami OA-Zhvillimi i barabartë rajonal, norma 464- Transferime të ndryshme, për uljen e pabarazisë ndërmjet dhe në kuadër të rajoneve të planifikimit dhe për rritjen e konkurrencës rajonale. Për realizimin e këtij programi buxhetor ishin paraparë 95.300.000 denarë, me të cilat janë financuar gjithsej 14 projekte, por vetëm 4 prej tyre janë realizuar nga organizata të shoqërisë civile. Pas publikimit të shpalljes publike, projektet vlerësohen nga një komision i përbërë nga përfaqësues nga Ministria e Vetëqeverisjes Lokale, Byroja e Zhvillimit Rajonal, Ministria e Financave dhe dy ekspertë të jashtëm.

Министерството за труд и социјална политика во 2022 година, по пат на јавен оглас, доделило вкупно 192.780.704 денари финансиска поддршка на здруженија и фондации. Согласно Законот за социјална заштита, врз основа на јавен конкурс објавен во декември 2021 година во два дневни весници, за доделување на средства за давање на социјални услуги од лиценцирани даватели за 2022 година, од програмата 46, ставка 463-трансфери за даватели на социјални услуги исплатени се вкупно 124.205.732 денари за 19 управни договори. Согласно Законот за играте на среќа и за забавните игри и Програмата за финансирање на програмските активности на националните инвалидски организации, нивните здруженија и нивната асоцијација, на здруженијата за борба против семејно насилство и на Црвениот крст на Република Северна Македонија од приходите од игри на среќа и забавни игри во 2022 година („Службен весник на РСМ“ бр27/22), преку јавен повик, министерството доделило вкупно 68.574.972 денари од програмата 10-администрација, ставка 463-трансфери до невладини организации.

Ministria e Punës dhe e Politikës Sociale në vitin 2022, përmes shpalljes publike, ka ndarë gjithsej 192.780.704 denarë mbështetje financiare për shoqatat dhe fondacionet. Në pajtim me Ligjin e Mbrojtjes Sociale, në bazë të konkursit publik të publikuar në dhjetor 2021 në dy gazeta ditore, për ndarjen e fondeve për ofrimin e shërbimeve sociale nga ofrues të licencuar për vitin 2022, nga programi 46, norma 463 - transferime për ofruesit e shërbimit social të paguar janë gjithsej 124.205.732 denarë për 19 kontrata menaxheriale. Në pajtim me Ligjin e Lojërave të Fatit dhe Lojërave Zbavitëse dhe Programin për financimin e aktiviteteve programore të organizatave nacionale invalidore, shoqatave të tyre dhe bashkësisë së tyre, shoqatave për luftë kundër dhunës në familje dhe Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut nga të hyrat nga lojërat e fatit dhe lojërat zbavitëse në vitin 2022 ("Gazeta Zyrtare e RMV-së" nr. 27/22), përmes thirrjes publike, ministria ka ndarë gjithsej 68.574.972 denarë nga programi 10-administrimi, norma 463-transferime te organizatat joqeveritare.

Министерството за култура во 2022 година, доделило вкупно 130.266.890 денари преку јавен оглас на 441 здруженија од различни области и тоа: билатерална соработка: 36 проекти, со вкупно 9.804.583 денари; мултилатерална соработка: 17

Ministria e Kulturës në vitin 2022, përmes shpalljes publike ndau gjithsej 130.266.890 denarë për 441 shoqata nga fusha të ndryshme, përkatësisht: bashkëpunim dypalësh: 36 projekte, me gjithsej 9.804.583 denarë; bashkëpunim shumëpalësh: 17 projekte, me gjithsej

проекти, со вкупно 1.905.168 денари; културно-информативни центри во странство: 1 проект, со вкупно 160.000 денари; културно-информативни центри во Република Северна Македонија: 1 проект, со вкупно 360.000 денари; драмска дејност: 44 проекти, со вкупно 20.703.622 денари; музика: 92 проекти, со вкупно 48.960.500 денари; фолклор: 79 проекти со вкупно 19.978.484 денари; визуелни дејности: 48 проекти, со вкупно 4.757.950 денари; интердисциплинарни дејности: 42 проекти, со вкупно 13.875.000 денари; заштита на недвижното културно наследство и аудиовизуелните добра - други корисници: 11 проекти, со вкупно 982.600 денари; издавачка дејност: 31 проект, со вкупно 4.520.983 денари и музејска дејност: 39 проекти, со вкупно 4.258.000 денари. Министерството за култура, еднаш годишно, во септември објавува Годишен конкурс за финансирање на програми и проекти од национален интерес во културата. За секоја дејност од областа на културата предвидена е посебна апликација со критериуми специфични за дејноста и за нив се спроведени консултации со граѓанските организации. Постапката за избор на проекти ја вршат стручни комисии за секоја дејност одделно, формирани од министерот за култура, а во нив учествуваат и членови на граѓански организации. Проектите кои се селектирани од страна на стручни комисии како предлог-програма се доставуваат до министерот, а по потпишувањето на Годишната програма истата се објавува на www.kultura.gov.mk. Во објавата на Годишната програма стои дејноста за која е одобрен проектот, името на проектот, носителот на проектот и одобрената сума на финансиска поддршка.

Министерството за животна средина и просторно планирање, во 2022 година, врз основа на член 172 став 4 од Законот за животна средина, по пат на јавен оглас, додели вкупно 15.300.000 денари на 63 здруженија, согласно Програмата за инвестирање во животна средина за 2022 година („Службен весник на РСМ“ бр.33/22). Средствата наменети за финансирање на програмски активности на здруженија и фондации беа предвидени за: реализирање на проекти и активности за заштита на природата и биолошката разновидност во износ од 5.000.000 денари; реализирање на проекти и

1.905.168 denarë; qendrat kulturore dhe informative jashtë vendit: 1 projekt, me gjithsej 160.000 denarë; qendrat kulturore dhe informative në Republikën e Maqedonisë së Veriut: 1 projekt, me gjithsej 360.000 denarë; aktivitet dramatik: 44 projekte, me gjithsej 20.703.622 denarë; muzika: 92 projekte, me gjithsej 48.960.500 denarë; folklori: 79 projekte me gjithsej 19.978.484 denarë; veprimtari vizuale: 48 projekte, me gjithsej 4.757.950 denarë; veprimtari ndërdisiplinore: 42 projekte, me gjithsej 13.875.000 denarë; mbrojtja e trashëgimisë kulturore të paluajtshme dhe e të mirave audiovizuele - shfrytëzues të tjerë: 11 projekte, me gjithsej 982.600 denarë; veprimtari botuese: 31 projekte, me gjithsej 4.520.983 denarë dhe veprimtari të muzeut: 39 projekte, me gjithsej 4.258.000 denarë. Ministria e Kulturës, një herë në vit, në muajin shtator, shpall Konkursin vjetor për financimin e programeve dhe projekteve me interes nacional në kulturë. Për çdo aktivitet në fushën e kulturës është parashikuar aplikim i veçantë me kritere specifike për veprimtarinë dhe për këto janë realizuar konsultime me organizatat e shoqërisë civile. Procedura për përzgjedhjen e projekteve kryhet nga komisionet e ekspertëve për çdo veprimtari veç e veç, të formuara nga ministri i Kulturës, ndërsa në to marrin pjesë edhe anëtarë të organizatave të shoqërisë civile. Projektet që janë përzgjedhur nga komisionet e ekspertëve si propozim programi i dorëzohen ministrit dhe pas nënshkrimit të Programit vjetor, ai publikohet në www.kultura.gov.mk. Në publikimin e Programit vjetor është veprimtaria për të cilin është miratuar projekti, emri i projektit, bartësi i projektit dhe shuma e miratuar e mbështetjes financiare.

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe e Planifikimit Hapësinor, në vitin 2022, në bazë të nenit 172, paragrafi (4) të Ligjit të Mjedisit Jetësor, përmes shpalljes publike ndau gjithsej 15.300.000 denarë për 63 shoqata, në përputhje me Programin për investim në mjedisin jetësor për vitin 2022 (“Gazeta Zyrtare e RMV-së” nr. 33/22). Mjetet e synuara për financimin e aktiviteteve programore të shoqatave dhe fondacioneve ishin të parapara për: realizimin e projekteve dhe aktiviteteve për mbrojtjen e natyrës dhe e shumëllojshmërisë biologjike në vlerë prej 5.000.000 denarësh; realizimi i projekteve dhe i aktiviteteve për ngritjen e vetëdijes

активности за подигање на јавната свест, едукација и обука во областа на животната средина во износ од 8.000.000 денари и поттикнување на образовни, истражувачки и развојни студии, програми и проекти за заштита и унапредување на животната средина и природата во износ од 7.000.000 денари.

publike, edukimi dhe trajnimi në sferën e mjedisit jetësor në shumë prej 8.000.000 denarësh dhe nxitja e studimeve arsimore, hulumtuese dhe zhvillimore, programeve dhe projekteve për mbrojtjen dhe përmirësimin e mjedisit jetësor dhe të natyrës në shumë prej 7.000.000 denarësh.

Агенцијата за млади и спорт во 2022 година додели вкупно 275.227.000 денари. По пат на јавен оглас, доделени се вкупно 75.600.000 денари, од кои 5.900.000 денари се доделени преку Секторот Млади на 21 здружение, 60.000.000 денари се доделени преку Секторот Спорт на 48 национални спортски федерации, а 9.700.000 денари, преку буџетската ставка 464, се доделени на Федерацијата за училишен спорт. Објавувањето на огласите за финансиска поддршка се спроведува преку веб-локацијата на Агенцијата за млади и спорт, додека критериумите и постапката за избор се утврдени во Правилникот на Агенцијата за млади и спорт за определување постапка и утврдување критериуми за доделување средства за поддршка на проекти од областа на младите поврзани со реализација на Националната Стратегија за млади и годишната програма за работа на Сектор Млади. Агенцијата за млади и спорт, без јавен оглас, додели вкупно 199.627.000 денари, преку Сектор Спорт, на 47 национални спортски федерации, согласно член 79 став 2 и член 94 став 2 од Законот на игрите на среќа и забавните игри. Во Буџетот за 2023 година предвидени се 202.600.000,00 денари за финансиска поддршка на здруженија и национални спортски федерации.

Agjencia e të Rinjve dhe e Sportit në vitin 2022 ka ndarë gjithsej 275.227.000 denarë. Përmes shpalljes publike janë ndarë gjithsej 75.600.000 denarë, prej të cilave 5.900.000 denarë përmes Sektorit të të rinjve për 21 shoqata, 60.000.000 denarë janë ndarë nga Sektori i sportit për 48 federata sportive nacionale, ndërsa 9.700.000 denarë, përmes normës buxhetore 464 i janë ndarë Federatës së Sportit Shkollor. Publikimi i shpalljeve për mbështetje financiare bëhet përmes faqes së internetit të Agjencisë së të Rinjve dhe Sportit, ndërsa kriteret dhe procedura e përzgjedhjes përcaktohet në Rregulloren e Agjencisë së të Rinjve dhe Sport për përcaktimin e procedurës dhe të kritereve për ndarjen e mjeteve për mbështetje të projekteve në fushën e të rinjve lidhur me realizimin e Strategjisë nacionale për të rinjtë dhe programin vjetor të punës së Sektorit të të rinjve. Agjencia e të Rinjve dhe e Sportit, pa shpallje publike, përmes Sektorit të sportit ndau gjithsej 199.627.000 denarë për 47 federata kombëtare të sportit, në pajtim me nenin 79, paragrafi (2) dhe nenin 94, paragrafi (2) të Ligjit të Lojërave të Fatit dhe Lojërave Argëtuese. Në Buxhetin për vitin 2023 janë paraparë 202.600.000,00 denarë për mbështetje financiare të shoqatave dhe federatave nacionale të sportit.

Агенцијата за остварување на правата на заедниците, врз основа на член 25 од Законот за правата на заедниците кои се помалку од 20% од населението на Република Северна Македонија („Службен весник на РСМ“ бр.18/20), во 2022 година, по пат на јавен оглас, додели средства на 11 здруженија во вкупен износ од 2.000.000 денари. За користење на средствата од членот 25 од овој закон, Агенцијата распиша јавен оглас, а пред објавување на огласот се изврши јавна консултација со граѓанските организации кои работат на полето на унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците. Распределбата на средствата се изврши

Agjencia e Realizimit të të Drejtave të Bashkësive, në bazë të nenit 25 të Ligjit të të Drejtave të Bashkësive që janë më pak se 20% e popullsisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut (“Gazeta Zyrtare e RMV-së” nr. 18/20), në vitin 2022 përmes shpalljes publike, ndau mjete për 11 shoqata në vlerë të përgjithshme prej 2.000.000 denarësh. Për shfrytëzimin e mjeteve, sipas nenit 25 të këtij ligji, Agjencia ka publikuar shpallje publike, ndërsa para publikimit të shpalljes është bërë konsultim publik me organizatat e shoqërisë civile që punojnë në fushën e avancimit dhe mbrojtjes së të drejtave të anëtarëve të bashkësisë. Ndarja e mjeteve është bërë në përputhje me Programin e Agjencisë së

Република Северна Македонија
Влада на Република Северна Македонија
Одделение за соработка со невладини организации во Генерален секретаријат

согласно Програмата на Агенцијата за остварување на правата на заедниците за финансирање на програмските активности на здруженијата и фондациите и Правилникот за постапка и услови за финансирање на здруженија и фондации од страна на Агенцијата, додека пак критериумите за оценка се утврдени во Законот. Во Буџетот за 2023 година на Агенцијата предвидени се 3.000.000 денари за финансиска поддршка на здруженија и фондации.

Realizimit të të Drejtave të Bashkësive për financimin e aktiviteteve programore të shoqatave dhe fondacioneve dhe Rregulloren për procedurën dhe kushtet për financimin e shoqatave dhe fondacioneve nga Agjencia, ndërsa kriteret e vlerësimit gjithsesi përcaktohen në ligj. Në Buxhetin për vitin 2023 të Agjencisë janë paraparë 3.000.000 denarë për mbështetje financiare të shoqatave dhe fondacioneve.

Во Буџетот на **Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија** за 2022 година, ставката 463 - Трансфери до невладини организации беа предвидени 2.000.000 денари, меѓутоа буџетските расходи на Фондот во текот на целата година изнесувале вкупно 37.737 денари и истите се доделени на организации кои се грижат за постари и хендикепирани лица. Во Буџетот за 2023 година предвидени се средства во износ од 2.000.000 денари за финансиска поддршка на здруженија и фондации.

Në Buxhetin e **Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Republikës së Maqedonisë së Veriut** për vitin 2022, norma 463 - Transferimet tek organizatat joqeveritare janë paraparë 2.000.000 denarë, megjithatë të dalat buxhetore të Fondit gjatë gjithë vitit janë gjithsej 37.737 denarë dhe ato janë ndarë për organizatat që kujdesen për personat e moshuar dhe me aftësi të kufizuara. Në Buxhetin për vitin 2023 janë paraparë mjete në vlerë prej 2.000.000 denarësh për mbështetje financiare të shoqatave dhe fondacioneve.

3. Финансиска поддршка на здруженија и фондации во 2022 година од единиците на локалната самоуправа

3. Mbështetja financiare e shoqatave dhe fondacioneve në vitin 2022 nga njësitë e vetëqeverisjes lokale.

Финансирањето на граѓанските организации од страна на единиците на локалната самоуправа произлегува од Законот за здруженија и фондации (член 49). Од вкупно 80 општини и Градот Скопје, како посебна единица на локалната самоуправа, 72[2] општини доставија известување за финансиска поддршка на здруженија и фондации во 2022 година. Согласно доставените податоци, 63 општини имаат доделено средства за финансиска поддршка на здруженија и фондации, при што во 11[3] од нив средствата во целост биле доделени преку јавен

Financimi i organizatave të shoqërisë civile nga ana e njësive të vetëqeverisjes lokale rrjedh nga Ligji për Shoqata dhe Fondacione (neni 49). Nga gjithsej 80 komuna dhe Qyteti i Shkupit, si njësi e veçantë e vetëqeverisjes lokale, 72[2] komuna kanë dorëzuar njoftim për mbështetje financiare të shoqatave dhe fondacioneve në vitin 2022. Në përputhje me të dhënat e dorëzuara, 63 komuna kanë ndarë mjete për mbështetje financiare të shoqatave dhe fondacioneve, ndërsa në 11[3] prej tyre mjetet në tërësi janë shpërndarë nëpërmjet thirrjes publike, në 28[4] komuna mjetet në tërësi janë shpërndarë pa thirrje publike, kurse në 24[5] komunat e

[2] Општините Боговиње, Липково, Маврово и Ростуше, Росоман, Сарај, Сопиште, Чаир и Шуто Оризари немаат доставено податоци за финансиска поддршка на здруженија и фондации во 2022 година/[2]Komunat e Bogovinjës, Likovës, dhe Rostushes, Rosomanit, Sarajit, Sopishtës, Çairit dhe Shuto Orizarit nuk kanë dorëzuar të dhëna për mbështetje financiare të shoqatave dhe fondacioneve në vitin 2022.

[3] Богданци, Гази Баба, Кисела Вода, Кочани, Крушево, Македонска Каменица, Свети Николе, Старо Нагоричане, Тетово, Центар и Чашка / e [3] Bogdancit, Gazi Babës, Kisella Vodës, Koçanit, Krushevës, Makedonska Kamenicës, Sveti Nikoles, Nagoriçit të vjetër, Tetovës, Qendrës dhe Çashkës

повик, во 28[4] општини средствата во целост биле доделени без јавен повик, а кај останатите 24[5] општини дел од средствата биле распределени со јавен повик. Општините Арачиново, Брвеница, Желино, Карбинци, Петровец, Пласница, Ранковце, Центар Жупа и Чучер Сандево известија дека не доделиле средства на граѓански организации во 2022 година. Во 2022 година, од страна на општините исплатени се вкупно 294.205.808 денари како финансиска поддршка за 1.818 проекти/програми на здруженија и фондации, од кои 151.447.959 денари се доделени по пат на јавен оглас, а останатите 142.757.849 денари се доделени без објавување на јавен оглас.

mbetura pjesë nga mjetet janë shpërndarë me thirrje publike. Komunat e Haraçinës, Bërvenicës, Zhelinës, Karbincës, Petrovecit, Pllasnicës, Rankovcës, Qendër Zhupës dhe Çuçer Sandevës njoftuan se nuk kanë shpërndarë mjete organizatave të shoqërisë civile në vitin 2022. Në vitin 2022 nga ana e komunave janë paguar gjithsej 294.205.808 denarë si mbështetje financiare për 1.818 projekte/programe të shoqatave dhe fondacioneve, prej të cilave 151.447.959 denarë janë shpërndarë nëpërmjet shpalljes publike, ndërsa 142.757.849 denarë të mbetur janë shpërndarë publikimin e shpalljes publike.

Вкупно доделени средства од ЕЛС во 2022 - 294.205.808 денари /
Gjithsej mjete të shpërndara nga NJVL në vitin 2022 - 294.205.808 denarë

Преку јавен оглас - 151.447.959 денари (51.4%)/
Nëpërmjet thirrjes publike - 151.447.959 denarë (51.4 %)

Без јавен оглас - 142.757.849 денари (48.6%)
Pa thirrje publike -142.757.849 denarë (48.6%)

При утврдување на приоритетите за финансирање околу една третина од општините кои доставија известување наведуваат дека одржале консултации со граѓанските организации. Така на пример, општините Берово и Струмица имаат организирано инфо ден на кој се спроведени консултации со граѓанските организации, општина Велес секоја година во месец ноември во тековната година организира јавни расправи за утврдување на приоритети за идната календарска година, општина Гостивар организирала две јавни информативни сесии, додека пак општина Крива Паланка има одржано буџетски форум на кој учествувале и

Gjatë përcaktimit të prioriteteve për financim, rreth një e treta e komunave që kanë dorëzuar njoftim theksojnë se kanë mbajtur konsultime me organizatat e shoqërisë civile. Kështu, për shembull, komuna e Berovës dhe e Strumicës kanë organizuar ditë info gjatë së cilës janë zbatuar konsultime me organizatat e shoqërisë civile, komuna e Velesit çdo vit në muajin nëntor të vitit aktual organizon debate publike për përcaktimin e prioriteteve për vitin e ardhshëm kalendarik, komuna e Gostivarit ka organizuar dy sesione informuese publike, ndërsa komuna e Kriva Pallankës ka mbajtur forumin e buxhetit në të cilin morën pjesë edhe organizatat e shoqërisë civile. Komunat e Butelit, Vevçanit, Vinicës, Gazi Babës,

[4] Босилово, Валандово, Василево, Вевчани, Врапчиште, Ѓорче Петров, Градско, Дебар, Дебрца, Делчево, Демир Капија, Долнени, Демир Хисар, Зелениково, Зрновци, Илинден, Јегуновце, Конче, Кратово, Кривогаштани, Лозово, Македонски Брод, Новаци, Пехчево, Пробиштип, Ресен, Студеничани и Теарце/е [4]Bosilovës, Vallandovës, Vasilevës, Vevçanit, Vrapçishtës, Gjorçe Petrovit, Gradskos, Dibrës, Debërcës, Dellçevës, Demir Kapisë, Dollnenit, Demir Hisarit, Zelenikovës, Zërnovcit, Ilindenit, Jegunovcit, Konçe, Kratovës, Krivogashtanit, Llozovës, Makedonski Brodit, Novacit Pehçevës, Probishtipit, Resnjës, Studeniçanit dhe Tearcës

[5] Аеродром, Берово, Битола, Бутел, Велес, Виница, Гевгелија, Гостивар, Дојран, Кавадарци, Карпош, Кичево, Крива Паланка, Куманово, Могила, Неготино, Ново Село, Охрид, Прилеп, Радовиш, Струга, Струмица, Чешиново-Облешево и Штип/е [5]Aerodromit, Berovës, Manastirit, Butelit, Velesit, Vinicës, Gjevgjelisë Gostivait, Dojranit, Kavadarit, Karposhit, Kërçovës, Kriva Pallankës, Kumanovës, Mogillës, Negotinës, Novosellës, Ohrit, Prilepit, Radovishit, Strugës, Strumicës, Çeshinovë-Obleshevë dhe Shtipit

граѓанските организации. Општините Бутел, Вевчани, Виница, Гази Баба, Градско, Дебар, Демир Капија, Дојран, Кавадарци, Конче, Кочани, Неготино, Охрид, Старо Нагоричане, Струга, Чешиново-Облешево и други, исто така, ги консултирале граѓанските организации при планирањето на средствата за финансиска поддршка.

Огласите за финансиска поддршка општините најчесто ги објавуваат во Службен гласник на општината, веб-локацијата на општината, огласната табла на општината и во локални медиуми, додека критериумите и постапката за избор се утврдени во соодветни документи кои ги носи Советот на општината. Дел од општините имаат утврдени програми, како на пример, во општина Аеродром тоа се Програмата за остварување соработка со здруженија и фондации за 2022 година и Програма за доделување спонзорства и донации за 2022 година, во општина Богданци - Програмите за финансирање на активности од областа на спортот и културата, општина Вевчани – Годишната програма за финансирање на проекти од локален интерес во културата, итн. Некои општини, меѓу кои Бутел, Гази Баба, Делчево, Кавадарци, Кисела Вода, Крива Паланка, Неготино, Ново Село, Прилеп, Старо Нагоричане, Чашка и други имаат правилници за условите, начинот и постапката на избор, додека општините Велес, Гевгелија, Крива Паланка, Струмица и Штип известиле дека применуваат LOD методологија изработена од страна на UNDP, а усвоена од страна на општината. При доделувањето на средства за финансиска поддршка голем дел од општините се базираат на Одлука за критериумите и постапката за распределба на средства за финансирање на активности на здруженија на граѓани и фондации, која најчесто ја носи Советот на општината. Во некои општини, како на пример, Босилово и Валандово, Советот на општината носи одлука за висината на финансиските средства врз основа доставени годишни програми за реализација на активности за наредната година.

Во составот на комисиите за евалуација на предлог-проектите кај најголем дел од општините не учествувале претставници на граѓанските организации, со исклучок на општините Велес, Дебар, Струмица и Штип, каде претставници на граѓански организации биле вклучени во

Gradskos, Dibrës, Demir Kapisë, Dojranit, Kavadarit, Konçes, Koçanit, Negotinës, Ohrit, Negorçanit të vjetër, Strugës, Çeshinovë-Obleshevë dhe tjera, gjithashtu i kanë konsultuar organizatat e shoqërisë civile gjatë planifikimit të mjeteve për mbështetje financiare.

Shpalljet për mbështetje financiare komunat zakonisht i publikojnë në Gazetën Zyrtare të Komunës, në faqen e internetit të komunës, në tabelën e shpalljeve të komunës dhe në mediat lokale, ndërsa kriteret dhe procedura e përzgjedhjes janë përcaktuar në dokumentet adekuate që i sjell Këshilli i komunës. Disa nga komunat kanë programe të caktuara, për shembull, në Komunën e Aerodromit, këto janë Programi për realizimin e bashkëpunimit me shoqata dhe fondacione për vitin 2022 dhe Programi për shpërndarjen e sponzorimeve dhe donacioneve për vitin 2022, në komunën e Bogdancit - Programet për financim të aktiviteteve nga fusha e sportit dhe kulturës, komuna e Vevçanit – Programi vjetor për financimin e projekteve me interes lokal në kulturë, etj. Disa komuna, ndër të cilat e Butelit, Gazi Babës, Dellçevës, Kavadarit, Kisella Vodës, Kriva Pallankës, Negotinës, Novosellës, Prilepit, Negorçanit të vjetër, Çashkës e të tjera kanë rregullore për kushtet, mënyrën dhe procedurën e përzgjedhjes, ndërsa komunat e Velesit, Gjevgjelisë, Kriva Pallankës, Strumicës dhe Shtipit kanë njoftuar se aplikojnë metodologjinë LOD përpunuar nga UNDP dhe miratuar nga ana e komunës. Gjatë shpërndarjes së mjeteve për mbështetje financiare, pjesë e madhe e komunave bazohen në Vendimin për kriteret dhe procedurën për shpërndarjen e mjeteve për financimin e aktiviteteve të shoqatave civile dhe fondacioneve, të cilin zakonisht e sjell Këshilli i komunës. Në disa komuna, si për shembull, e Bosillovës dhe Vallandovës, Këshilli i komunës sjell vendim për shumën e mjeteve financiare në bazë të programeve të dorëzuara vjetore për realizimin e aktiviteteve për vitin e ardhshëm.

Në përbërjen e komisioneve për vlerësimin e propozime - projekteve në pjesën më të madhe të komunave, nuk kanë marrë pjesë përfaqësuesit e organizatave të shoqërisë civile, me përjashtim të komunave të Velesit, Dibrës, Strumicës dhe Shtipit, ku përfaqësues të organizatave të shoqërisë civile ishin përfshirë në

евалуацијата на предлог-проектите кои учествувале на јавен оглас.

Повеќето од општините кои имаат доделено средства по пат на јавен оглас во 2022 година, одлуките за распределба на средствата ги имаат објавено во Службен гласник на општината и на официјалната веб-локација на општината, официјален Facebook профил на општината или огласната табла на општината, а воедно доставиле и известување до здруженијата на кои им се доделени средства за финансиска поддршка. Меѓу нив се: Аеродром, Берово, Битола, Богданци, Бутел, Велес, Виница, Гази Баба, Гевгелија, Гостивар, Градско, Делчево, Демир Капија, Кавадарци, Кисела Вода, Конче, Кочани, Крива Паланка, Крушево, Куманово, Македонска Каменица, Могила, Неготино, Ново Село, Охрид, Старо Нагоричане, Струга, Струмица, Студеничани, Чашка, Чешиново-Облешево, Штип и др.

Согласно договорите за финансиска поддршка кои се потпишуваат помеѓу градоначалникот на општината и здружението/фондацијата, повеќе од половина од општините кои доставија известување го следат спроведувањето на одобрените проекти преку проверка на завршните извештаи кои содржат наративен и финансиски дел. Кон наративниот дел најчесто се приложуваат пропратни анекси, како медиумски записи, слики, печатени материјали, листи на присутни и сл. додека финансискиот дел содржи докази за наменски направени трошоци, како на пример: фактури, изводи од сметка, налози за плаќање и слично.

Табела 2: Преглед на доделени средства во 2022 година на здруженија и фондации на локално ниво (во денари)

vlerësimin e propozim - projekteve që morën pjesë në shpalljen publike.

Shumica e komunave që kanë ndarë mjete nëpërmjet shpalljes publike në vitin 2022 vendimet për shpërndarjen e mjeteve i kanë publikuar në Gazetën Zyrtare të komunës dhe në faqen zyrtare të komunës, profilin zyrtar në Facebook të komunës apo tabelën e shpalljes të komunës, dhe njëherazi kanë dorëzuar njoftim deri te shoqatat të cilave u janë ndarë mjete për mbështetje financiare. Ndër to janë: e Aerodromit, Berovës, Manastirit, Bogdanci, Butel, Veles, Vinicë, Gazi Babë, Gjevgjeli, Gostivarit, Gradskos, Dellçevës, Demir Kapisë, Kavadarit, Kisella Vodës, Konçes, Koçanit, Kriva Pallankës, Krushevës, Kumanovës, Makedonska Kamenicës, Mogillës, Negotinës, Novosellës, Ohrit, Negoriçanit të vjetër, Strugës, Strumicës, Studeniçanit, Çashkës, Çeshinovë-Obleshevë, Shtipit etj.

Në përputhje me marrëveshjet për mbështetje financiare që nënshkruhen ndërmjet kryetarit të komunës dhe shoqatës/fondacionit, më shumë se gjysma e komunave që kanë dorëzuar njoftim e vëzhgojnë zbatimin e projekteve të miratuara nëpërmjet kontrollit të raporteve përfundimtare që përmbajnë pjesë narrative dhe financiare. Rreth pjesës narrative zakonisht bashkëngjiten anekse shoqëruese, si regjistrime mediatike, fotografi, materiale të shtypura, lista të të pranishmëve, etj. ndërsa pjesa financiare përmban dëshmi të shpenzimeve të bëra me dedikim, si për shembull: fatura, pasqyra të llogarive, urdhërpagesa dhe të ngjashme.

Tabela 2: Pasqyrë e mjeteve të shpërndara në vitin 2022 për shoqatat dhe fondacionet në nivel lokal (në denarë)

Општина/ Komuna	Вкупно доделени средства / Gjithsej mjete të shpërndara	Процент на доделени средства од буџетот на општината/ Përqindja e mjeteve të shpërndara nga buxheti i komunës	Број на финансирани организации/ Numri i organizatave të financuara	Доделени средства по пат на јавен оглас / Mjete të shpërndara	Доделени средства без јавен оглас / Mjete të shpërndara pa thirrje publike

				nëpër mjet shpallj es publik e	
Аеродром/ Aerodrom	20.490.000	1.58%	65	18.730.000	1.760.000
Берово/ Berovë	1.928.000	2.06%	13	556.000	1.372.000
Битола/ Manastir	93.103.297	/	307	10.880.726	82.222.571
Богданци/ Bogdanc	905.000	/	10	905.000	/
Босилово/ Bosilevë	748.000	1.35%	9	/	748.000
Бутел/ Butel	428.000	/	4	410.000	18.000
Валандово/ Vallandovë	1.143.000	1.62%	17	/	1.143.000
Василево/ Vasilevë	165.000	/	5	/	165.000
Вевчани/ Vevçan	170.000	0.29%	4	/	170.000
Велес/ Veles	2.098.851	0.64%	28	871.851	1.227.000
Врапчиште/ Vrapçishtë	325.000	0.003%	4	/	325.000
Виница/ Vinicë	3.830.905	1.16% од вкупен буџет/ nga gjithsej buxheti 3.56% од основен буџет/nga buxheti bazë	16	3.812.905	18.000
Гази Баба/ Gazi Babë	2.188.800	0.30%	44	2.188.800	/
Гевгелија/ Gjevgjeli	11.550.000	2.38%	80	9.774.000	1.776.000
Ѓорче Петров/ Gjorçe Petrov	454.021	/	5	/	454.021
Гостивар/ Gostivar	7.098.600	2.05%	39	2.118.600	4.980.000
Градско/ Gradsko	938.000	1.16% од вкупен буџет/ nga gjithsej buxheti 2.06% од основен буџет/nga buxheti bazë	6	/	938.000
Дебар/ Dibrë	747.000	3.00%	13	/	747.000
Дебрца/ Debërcë	690.000	/	21	/	690.000
Делчево/ Dellçevë	22.000	0.20%	4	/	22.000
Демир Капија/ Demir Kapi	479.980	0.55%	7	/	479.980

Република Северна Македонија
Влада на Република Северна Македонија
Одделение за соработка со невладини организации во Генерален секретаријат

Долнени/ Dollnen	631.920	/	18	/	631.920
Демир Хисар/ Demir Hisar	163.000	0.26%	6	/	163.000
Дојран/ Dojran	720.000	0.45% од вкупен буџет/ nga gjithsej buxheti	9	690.00 0	30.000
Зелениково/ Zelenikovë	30.000	/	1	/	30.000
Зрновци/ Zërnovcë	30.000	0.066% од вкупен буџет/ nga gjithsej buxheti 0.158% од основенбуџет/ nga buxheti bazë	2	/	30.000
Илинден/ Ilinden	384.494	/	6	/	384.494
Јегуновце/ Jegunovcë	30.000	/	1	/	30.000
Кавадарци/ Kavadar	4.663.464	0.90%	15	2.335.5 75	2.327.889
Карпош/ Karposh	454.740	/	5	200.00 0	254.740
КиселаВода/ Kisella Vodë	4.944.000	/	37	4.944.0 00	/
Кичево/ Kërçovë	2.740.000	/	25	2.390.0 00	350.000
Конче/ Konçe	1.350.600	/	7	/	1.350.600
Кочани/ Koçan	3.480.130	1.63% од вкупен буџет/nga buxheti i përgjithshëm	42	3.480.1 30	/
Кратово/ Kratovë	294.250	0.139%од вкупен буџет/nga buxheti i përgjithshëm	9	/	294.250
КриваПаланка/ Kriva Pallankë	2.148.520	1.08%од основен буџет/nga buxheti themelor	17	109.520	2.039.000
Кривогаштани/ Krivogashtan	71.500	/	2	/	71.500
Крушево/ Krushevë	280.000	0.38%	9	280.00 0	/
Куманово/ Kumanovë	15.110.000	0.18%	111	9.030.0 00	6.080.000
Лозово/ Llozovë	9.725	/	2	/	9.725
МакедонскаКамен ица/ Makedonska Kamenicë	6.570.000	3.36%од основен буџет,/nga buxheti themelor 2.27%од вкупен буџет/nga buxheti I përgjithshëm	20	6.570.0 00	/
Македонски Брод/ Makedonski Brod	135.000	0.12%од основен буџет,/nga buxheti themelor 0.06%	2	/	135.000

Република Северна Македонија
Влада на Република Северна Македонија
Одделение за соработка со невладини организации во Генерален секретаријат

		од вкупен буџет/nga buxheti i përgjithshëm			
Могила/ Mogilla	711.000	1.37	23	15.000	696.000
Неготино/ Negotinë	4.404.500	2.55% од основен буџет/nga buxheti themelor	20	1.950.0 00	2.454.500
Новаци/ Novac	3.764.290	4.47%од вкупен буџет/nga buxheti i përgjithshëm	14	/	3.764.290
Ново Село/ Novo Sellë	600.000	1.40%	14	180.00 0	420.000
Охрид/ Ohër	38.756.59 3	6.13%одосновенбуџет/nga buxheti themelor	201	28.113.5 00	10.643.093
Пехчево/ Pehçevë	35.000	/	1	/	35.000
Прилеп/ Prilep	7.144.000	1.35%одвкупенбуџет/nga buxheti I përgjithshëm	153	5.900.0 00	1.244.000
Пробиштип/ Probishtip	1.976.715	/	8	/	1.976.715
Радовиш/ Radovish	1.767.000	/	26	1.625.0 00	142.000
Ресен/ Resnjë	171.800	0.14%одосновенбуџет/nga buxheti themeloor	5	/	171.800
СветиНиколе/ Shën Nikollë	1.129.000	/	13	1.129.0 00	/
СтароНагоричане/ Nagoriçani i Vjetër	180.000	0.28%одосновенбуџет/nga buxheti themelor	5	180.00 0	/
Струга/ Strugë	2.450.000	0.55%одосновенбуџет/nga buxheti themelor	46	1.965.0 00	485.000
Струмица/ Strumicë	28.120.698	4% одвкупенпланиранбуџет,/ nga buxheti i përgjithshëm i planifikuar 5.5%одвкупенреализиранб уџет/nga buxheti I përgjithshëm I realizuar	133	21.764. 037	6.356.661
Студеничани/ Studeniçan	40.000	0.12%одвкупенбуџет/nga buxheti I përgjithshëm	2	/	40.000
Теарце/ Tearcë	350.000	0.20%	3	/	350.000
Тетово/ Tetovë	3.480.000	/	34	3.480.0 00	/
Центар/ Qendër	3.250.000	/	40	3.250.0 00	/
Чашка/ Çashkë	245.000	0.32%	11	245.00 0	/

Чешиново-Облешево/ Çeshinovë Obleshevë	386.110	1.00%	4	176.110	210.000
Штип/ Shtip	1.499.305	/	14	1.198.205	301.100
Забелешка/ Vërejtje	ГрадСкопје и општинитеБоговиње, Липково, Маврово и Ростуше, Росоман, Сарај, Сопиште, Чаир и ШутоОризаринедоставијаподатоцизафинансискаподдршканаздруженија и фондацииво 2022 г., а 9 општини (Арачиново, Брвеница, Желино, Карбинци, Петровец, Пласница, Ранковце, ЦентарЖупа и ЧучерСандево) немаатдоделеносредства/Qyteti I Shkupit dhe komunat: Bogovinë, Likovë, Mavrovë dhe Rostushe, Rosoman, Saraj, Sopishte, Çair dhe Shuto Orizare nuk kanë dorëzuar të dhëna për mbështetjen financiare të shoqërive dhe fondacioneve në vitin 2022, ndërsa 9 komuna (Haraçinë, Bërvenicë, Zhelinë, Karbinc, Petrovec, Plasnicë, Rankovce, Qendra Zhupa dhe Çuçer Sandevë) nuk kanë ndarë mjete.				
Вкупно/Gjithësej	**294.205.808**	**/**	**1.818**	**151.447.959**	**142.757.849**

Најголеми даватели на финансиска поддршка на здруженија и фондации во 2022 година се општините: Битола (93.103.297 денари), Охрид (38.756.593 денари), Струмица (28.120.698 денари), Аеродром (20.490.000 денари), Куманово (15.110.000 денари), Гевгелија (11.550.000 денари), Прилеп (7.144.000 денари), Гостивар (7.098.600 денари), Македонска Каменица (6.570.000 денари) и Кисела Вода (4.944.000 денари).

Ofruesit më të mëdhenj të mbështetjes financiare për shoqatat dhe fondacionet në vitin 2022 janë komunat: Manastir (93.103.297 denarë), Ohër (38.756.593 denarë), Strumicë (28.120.698 denarë), Aerodrom (20.490.000 denarë), Kumanovë (15.110.000 denarë), Gjevgjeli (11.550.000 denarë), Prilep (7.144.000 denarë), Gostivar (7.098.600 denarë), Makedonska Kamenicë (6.570.000 denarë) dhe Kisella Voda (4.944.000 denarë).

Графикон 2: 10 најголеми даватели на финансиска поддршка на здруженија и фондации на локално ниво во 2022 година (во денари)

Grafiku 2: 10 Ofruesit më të mëdhenj të mbështetjes financiare për shoqatat dhe fondacionet në nivel lokal në vitin 2022 (në denarë).

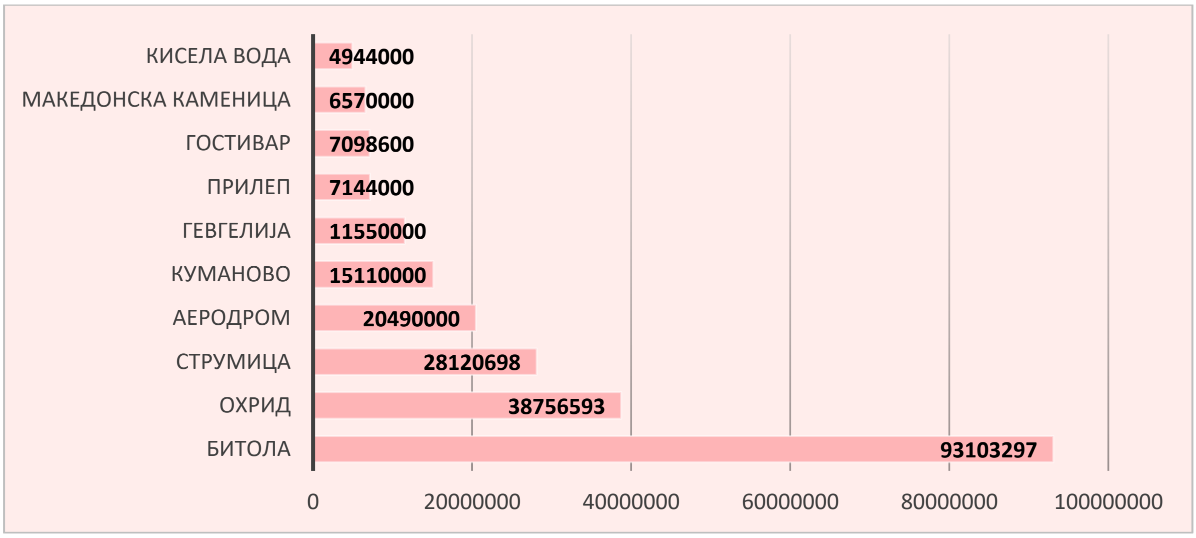

4. Заклучни согледувања и препораки

Според податоците обезбедени при подготовка на овој Извештај, за финансирање на програмски активности на здруженија и фондации во 2022 година биле издвоени вкупно 994.454.416 денари, за финансиска поддршка на 2.550 проекти, што претставува 7,93% од вкупните приходи на граѓанските организации во 2022 година.

Од вкупно доделените средства, 700.248.608 денари (70,42%) се доделени од централниот буџет, како финансиска поддршка за 732 проекти/програми на здруженија и фондации, а 294.205.808 денари (29,58%) се доделени од буџетот на единиците на локална самоуправа (без Градот Скопје и 8 општини[6] што не доставија податоци) како финансиска поддршка за 1.818 проекти/програми на здруженија и фондации.

Иако споредено со 2021 година[7] финансиската поддршка за граѓанските организации во 2022 година е зголемена за 44,5%, уделот на државно финансирање од централниот буџет и буџетот на единиците на локална самоуправа за финансиска поддршка на граѓанските организации е значително помал од предвидениот во Стратегијата на Владата за соработка со и развој на граѓанското општество (2022-2024), каде во активност 8.1 од Акцискиот план за спроведување на Стратегијата е предвидено зголемување на уделот на државно финансирање од централниот буџет и од буџетите на единиците на локалната самоуправа за финансирање на граѓанските организации, со цел да се достигне удел од 30% (околу 2 милијарди денари) во вкупните приходи на граѓанските организации до 2024 година, односно 20% од вкупните приходи на граѓанските

4. Vëzhgimet përfundimtare dhe rekomandime

Sipas të dhënave të siguruara gjatë përgatitjes së këtij Raporti, për financim të aktiviteteve programore për shoqatat dhe fondacionet në vitin 2022 janë ndarë gjithsej 994.454.416 denarë, për mbështetje financiare të 2.550 projekteve, që paraqet 7,93 % nga të ardhurat e përgjithshme të organizatave të shoqërisë civile në vitin 2022.

Nga gjithsej mjetet e ndara, 700.248.608 denarë (70,42% janë ndarë nga buxheti qendror, si mbështetje financiare për 732 projekte/programe të shoqatave dhe fondacioneve, ndërsa 294.205.808 denarë (29,58 %) janë ndarë nga buxheti i njësive të vetëqeverisjes lokale (pa qytetin e Shkupit dhe 8 komuna që nuk kanë dorëzuar të dhëna) si mbështetje financiare për 1.818 projekte/programe të shoqatave dhe fondacioneve.

Edhe pse krahasuar me vitin 2021, mbështetja financiare për organizatat e shoqërisë civile në vitin 2022 është rritur me 44,5%, pjesëmarrja e financimit shtetëror nga buxheti qendror dhe buxheti i njësive të vetëqeverisjes lokale për mbështetjen financiare të organizatave të shoqërisë civile është dukshëm më i ulët se sa parashikohet në Strategjinë e Qeverisë për bashkëpunim dhe zhvillim të shoqërisë civile (2022-2024), ku në aktivitetin 8.1 të Planit të Veprimit për zbatimin e Strategjisë është parashikuar një rritje e pjesëmarrjes së financimit shtetëror nga buxheti qendror dhe nga buxhetet e njësive të vetëqeverisjes lokale për financimin e organizatave të shoqërisë civile, me qëllim arritjen e pjesëmarrjes prej 30% (rreth 2 miliardë denarë) në të ardhurat e përgjithshme të organizatave të shoqërisë civile deri në vitin 2024, pra 20% nga të ardhurat e përgjithshme të organizatave të

[6] Боговиње, Липково, Маврово и Ростуше, Росоман, Сарај, Сопиште, Чаир и Шуто Оризари/ Bogovinë, Likovë,Mavrovë dhe Rostushe,Rosoman,Saraj, Sopishte,Çair dhe Shuto Orizare

[7] Во 2021 година од централниот буџет и од буџетот на единиците на локалната самоуправа (без градот Скопје и 26 општини што не доставија податоци) биле издвоени вкупно 552.007.480,00 денари за финансирање на 1.623 проекти на здруженија и фондации, што претставува 5,12% од вкупните приходи на граѓанските организации во 2021 година/ Në vitin 2021 nga buxheti qendror dhe buxheti i njësive të vetëqeverisjes lokale (pa Shkupin dhe 26 komunat që nuk kanë dorëzuar të dhëna) janë ndarë gjithsej 552.007.480.00 denarë për financim të 1.623 projekte të shoqërive dhe fondacioneve, që paraqet 5,12% nga të ardhurat e përgjithshme të organizatave të shoqërisë civile në vitin 2021.

организации во 2022 година, 25% во 2023 година и 30% во 2024 година.

Со цел да се обезбедат одржливи извори на финансирање, потребни се измени на Законот за игрите на среќа и за забавните игри (А 8.4 од Акцискиот план за спроведување на Стратегијата на Владата за соработка со и развој на граѓанското општество 2022-2024), но и да се разгледа можноста за измени на други секторски закони.

Правилникот за класификација на расходите („Службен весник на РМ“ бр.76/09 и 153/09 и „Службен весник на РСМ“ бр.75/21) предвидува посебно конто, односно буџетска ставка 463-Трансфери до невладини организации, според која буџетските корисници треба да ја планираат финансиската поддршка на граѓанските организации. Сепак, дел од органите на државна управа предвидуваат средства за оваа намена и преку други ставки, како на пример: 464-Разни трансфери, 425-Договорни услуги и др. Со цел зголемување на транспарентноста и отчетноста во планирањето и обезбедувањето средства за финансиска поддршка на граѓанските организации, потребно е да се воведат механизми со кои ќе се осигура дека планирањето на овие средства ќе биде на контото 463, а само во исклучителни и специфични случаи тоа да се врши преку други конта во Буџетот на Република Северна Македонија (А 8.2 од Акцискиот план за спроведување на Стратегијата на Владата за соработка со и развој на граѓанското општество 2022-2024). Следејќи ги компаративните искуства и препораките содржани во Анализата на финансиската поддршка на здруженијата и фондациите од Буџетот на Република Северна Македонија (од 2017 год. до првата половина на 2019 год.) со компаративна анализа на моделите за државно финансирање од другите земји и предлог-модел за Фонд за поддршка и развој на граѓанското општество и кофинансирање на ЕУ-проектите во Република Северна Македонија, потребно е да се подготви правна рамка за формирање на независен Фонд за поддршка и развој на граѓанското општество и кофинансирање на проекти финансирани од Европската унија, со што ќе се воспостави транспарентен и доверлив модел за државно

shoqërisë civile në vitin 2022, 25% në 2023 dhe 30% në 2024.

Për të siguruar burime të qëndrueshme financimi, nevojiten ndryshime në Ligjin për Lojërat e Fatit dhe Lojërat Argëtuese (A 8.4 e Planit të Veprimit për zbatimin e Strategjisë së Qeverisë për bashkëpunim dhe zhvillimin e shoqërisë civile 2022-2024), por gjithashtu të shqyrtohet mundësia e ndryshimeve në ligje të tjera sektoriale.

Rregullorja për klasifikim të shpenzimeve (“Gazeta Zyrtare e RM-së” nr. 76/09 dhe 153/09 dhe “Gazeta Zyrtare e RMV-së” nr.75/21) parasheh një konto të veçantë, përkatësisht norma e buxhetit 463-Transfere për organizatat joqeveritare, sipas të cilave përdoruesit buxhetorë duhet të planifikojnë mbështetjen financiare të organizatave të shoqërisë civile. Megjithatë, disa nga organet e administratës shtetërore sigurojnë fonde për këtë qëllim nëpërmjet normave të tjera, si: 464-Transfere të ndryshme, 425-Shërbimet kontraktuale etj. Për të rritur transparencën dhe llogaridhënien në planifikimin dhe sigurimin e fondeve për mbështetjen financiare të organizatave të shoqërisë civile, është e nevojshme të futen mekanizma që do të sigurojnë që planifikimi i këtyre mjeteve të jetë në llogarinë 463, dhe vetëm në raste të jashtëzakonshme dhe specifike realizohet përmes llogarive tjera në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut (A 8.2 nga Plani i Veprimit për zbatimin e Strategjisë së Qeverisë për bashkëpunim dhe zhvillim të shoqërisë civile 2022-2024). Pas përvojave dhe rekomandimeve krahasuese të përfshira në Analizën e mbështetjes financiare të shoqatave dhe fondacioneve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut (nga viti 2017 deri në gjysmën e parë të vitit 2019) me një analizë krahasuese të modeleve të financimit shtetëror nga vendet e tjera dhe një modeli i propozuar për Fondin për mbështetje dhe zhvillim të shoqërisë civile dhe bashkëfinancim të projekteve të BE-së në Republikën e Maqedonisë së Veriut, është e nevojshme përgatitja e një kornizë ligjore për krijimin e një Fondi të pavarur për mbështetjen dhe zhvillimin e shoqërisë civile dhe bashkëfinancimin e projekteve të financuara nga Bashkimi Evropian, i cili do të krijojë një model transparent dhe të besueshëm për financimin shtetëror të organizatave të shoqërisë civile (A 8.5 e

финансирање на граѓанските организации (А 8.5 од Акцискиот план за спроведување на Стратегијата на Владата за соработка со и развој на граѓанското општество 2022-2024).

Planit të Veprimit për zbatimin e Strategjisë së Qeverisë për bashkëpunimin dhe zhvillimin e shoqërisë civile 2022-2024).